

II.

Betænkning

over

Udkast til Lov om Færøernes Lagthing.

(Afgiven af Landsthingets Udvalg.)

Efterat Loven om Færøernes Lagthing af 26de Marts 1852, ifølge Bestemmelsen i sammes § 10, havde været forelagt Lagthinget til Betænkning, og dette havde foreslået adskillige Forandringer i bemeldte Lov, har Regjeringen, som i alt Væsentligt bifaldt Lagthingets Forslag, udarbejdet nærværende Landsthingets foreslåede Lovudkast, og Landsthinget har derpaa overdraget undertegnede Udvalg at afgive Betænkning over samme.

Da Marsagen, hvorfor Loven af 26de Marts 1852 § 10 indeholdt den Bestemmelse, at det først sammentrædende Lagthing skulde afgive Betænkning om, hvorvidt nogen Forandring i denne Lov maatte attræaes, naturligtvis maa have været den, at de paa Færøerne stedfindende ganske særegne Forhold gjorde det saare vanskeligt, om ikke umuligt, saavel for Regjeringen som for Rigsdagen at afgjøre, om ogsaa Lovens enkelte Bestemmelser virkelig nøie passede til Forholdene paa Færøerne: har Udvalget antaget og troer, at det ærede Thing vil være enigt med samme heri, at man i det Hele bør holde sig til de Forslag, Lagthinget, der nøie kjender disse Forhold, har gjort, og at man kun bør foretage Forandringer i disse Forslag, naar man har fuldkommen Visshed for, at hvad Lagthinget maatte have foreslaaet er urigtigt, eller naar en eller anden særlig Grund maatte gjøre en Forandring tilraadelig. Udvalget skal derfor, saameget mere som det finder saavel de af Lagthinget tilraadte Forandringer i Loven af 26de Marts 1852, som ogsaa de af Regjeringen i Lagthingets Forslag foretagne Forandringer i det Hele hensigtsmæssige og velbegrundede, idet det iøvrigt henviser til de af Lagthinget og af Regjeringen anførte Motiver, kun med Hensyn til nogle

enkelt Paragrapher tillade sig følgende Bemærkninger: § 2, som indeholder Udvalgets Fleertal mener, at Lovudkastets § 2 bør beholdes uforandret, og at Bestemmelserne i samme ere principriktige. Da den comunale Virksomhed er en væsentlig Deel af Lagthingets Opgave, har hverken Regjeringen eller Rigsdagen ved Lagthingslovens tidligere Behandling troet at burde gaae ind paa det Forslag, at de samme Betingelser skulde fastsættes for Valgret til Lagthinget, som der ere fastsatte for Valgret til Folkethinget, og Udvalget kan heller ikke billige dette. Men Rigsdagen har ei heller været tilbøielig til at fastsætte en Endomscensus som Betingelse for Valgret til Lagthinget. Derfor vedtoges i § 2 af Loven af 26de Marts 1852, at En, for at være valgberettiget, skulde have ydet Bidrag til en af de under Lagthinget henhørende Fonds eller Kasser; men denne Bestemmelse var paa Grund af de paa Færøerne stedfindende særegne Forhold saa uhenigtsmæssig, at Lagthinget eenstemmig forkastede den. Det med de locale Forhold nøie bekendte Lagthing erklærede, at det ikke var muligt at udfinde en mere passende Valgretscensus end den i Lovudkastet foreslaaede, om det end maatte indrømme, at der ogsaa med Hensyn til den kunde gjøres en og anden Indvending. Alligevel meente Landsthinget, da nærværende Lovudkast i forrige Session var samme forelagt, at det ikke burde gaae ind paa en saadan Valgretscensus, og det foreslog en fuldkommen Forandring af § 2. Den gjorte Forandring fandtes imidlertid ikke heller tilraadelig; thi, naar der som Betingelse for Valgret kun forlanges, at den Vedkommende skal have ydet Bidrag til Stat eller Commune i Penge eller i Naturalier eller Arbejde, ansat til gangbar Priis af i det Mindste 24 β , saa er dette at udstrække Valgretten videre end Valgretten til Folkethinget. Der vil nemlig ikke findes en eneste Almuesmand paa Færøerne, som ikke har ydet et saadant Bidrag. Ved en saadan Bestemmelse vil desuden den Betyggelse tildeels bortfalde, som der skulde gives ved den i § 3 fastsatte indskrænkede Valgbarhed, idet næsten Enhver i